

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/431/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5309200678
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5309200678.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci navrhovateľov: v 1/ rade N. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. nad Y. XXX, v 2/ rade C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. nad Y. XXX, navrhovateľa 1/, 2/ právne zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, Čadca, IČO: 36 866 849, proti odporkyňi: H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. nad Y. XXX, právne zastúpenej JUDr. Celestínom Stehurom, advokátom, so sídlom Q. Y. XXXX, Q., o uloženie povinnosti, o odvolaní navrhovateľov v 1/ a v 2/ rade a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4C/22/2009-534 zo dňa 07.07.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., IV. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku II., III. **z r u š u j e** a v zrušenom rozsahu mu **v r a**
c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. odporkyňu ako vlastníčku rodinného domu č. XXX čiastočne postaveného na parcele CKN č. 538/3 zapísaného SK Čadca na LV č. XXX pre kat. úz. Y. nad Y. na svoje náklady zaviazal povinnosťou odstránením dverí a zamurovania vstupu do pivničných priestorov rodinného domu č. XXX umožniť a strieť prístup navrhovateľom 1/, 2/ ako vlastníkov rodinného domu č. XXX postaveného na parcele CKN č. 538/2 zapísaného SK Čadca na LV č. XXX pre kat. úz. Y. nad Y. do pivničných priestorov rodinného domu č. XXX cez spoločný vchod nachádzajúci sa v suteréne rodinného domu č. XXX, v tejto časti postavený na parcele navrhovateľov 1/, 2/ CKN č. 538/2 tvoriaci samostatne uzatvorenú časť suterénu rodinného domu č. XXX o šírke 1,20 m a dĺžke 2,90 m, výmere 3,48 m² podľa nákresu znalca Ing. Vladimíra Kubinca tvoriaceho prílohu znaleckého posudku č. 117/2011 zo dňa 07.11.2011 označenú ako pôdorys suterénu a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania, III. odporkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci titulom súdneho poplatku za odvolanie proti nariadenému predbežnému opatreniu sumu 33,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, IV. odporkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci titulom trov preddavkovaných štátom sumu 551,33 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok okresného súdu sa opiera o ust. § 126 ods. 1, 2, § 151n ods. 1, 2, § 151o ods. 1, § 134 ods. 1, 2, 3, 4, § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1, 2, 3, § 131 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Súd ustálil, že navrhovatelia sú vlastníkami parcely CKN 538/2, teda aj časti parcely CKN 538/2 podľa znaleckého posudku Ing. Krnáča, znaleckého grafického plánu tvoriaceho jeho prílohu v bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, ktoré zodpovedajú hraniciam parciel podľa katastrálnej mapy (LV č. XXX).

Uvedená plocha vlastnícky patriaca navrhovateľom v bodoch 1 - 7 je zároveň plochou podľa znaleckého posudku Ing. Kubinca, na ktorej stojí tá časť rodinného domu č. XXX odporkyne o šírke 1,25 m, dĺžke 10,05 m, výmere 12,56 m². Znaleckým posudkom je zároveň preukázané, že táto plocha je zároveň plochou, na ktorej v pôvodnom rodičovskom dome bol vstup do pivnice.

Z tejto plochy o výmere 12,56 m², plocha o výmere 3,48 m² (šírka 1,20 m, dĺžka 2,90 m podľa grafického zákresu znalca Ing. Kubinca, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť jeho znaleckého posudku) je spornou plochou = samostatnou uzatvorenou časťou suterénu rodinného domu XXX.

Vchod zo suterénu vľavo vedie do pivníc rodinného domu č. XXX odporkyne a je sprístupnený. Vchod zo suterénu vpravo vedie do pivníc rodinného domu XXX navrhovateľov. Existoval od roku 1960, v januári 2009 bol zamurovaný.

Rodinné domy č. XXX a XXX sú postavené v dotyku dvoch stien. Zamurovaný vchod vpravo je teda neoddeliteľnou súčasťou rodinného domu XXX (§ 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd má na mysli vchod ako súčasť obvodového muriva rodinného domu XXX, nemá na mysli dvere. Zamurovaný vchod je preto vlastníctvom odporkyne.

Zabudované a uzamknuté dvere do samostatnej uzavretej časti suterénu (spoločného vchodu) sú podľa názoru súdu príslušenstvom hlavnej veci rodinného domu č. XXX podľa § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Sú vlastníctvom odporkyne.

Samostatná uzatvorená časť suterénu rodinného domu XXX je neoddeliteľnou súčasťou stavby podľa § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vlastníctve odporkyne.

Tým mal súd preukázané, že odporkyňa nezasahuje do vlastníckeho práva navrhovateľov, pretože zamurovaný vchod do pivníc navrhovateľov v stene muriva odporkyne je predmetom vlastníctva odporkyne a nie navrhovateľov (neoddeliteľná súčasť rodinného domu XXX podľa § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka), zabudované a uzamknuté dvere do samostatnej uzavretej časti suterénu (spoločného vchodu) sú vlastníctvom odporkyne - príslušenstvom hlavnej veci rodinného domu č. XXX podľa § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka a samostatná uzatvorená časť suterénu rodinného domu XXX je vlastníctvom odporkyne, stavbou podľa § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda tvrdenia navrhovateľov boli v tej rovine, že odporkyňa zasahuje do vlastníckeho práva navrhovateľov podľa § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, tieto tvrdenia neboli pravdivé. Nárok na ochranu vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka navrhovateľom nevznikol. Také tvrdenia navrhovateľa produkovali od 12.02.2009 od podania návrhu až do právoplatného pripustenia zmeny návrhu, teda do 02.12.2013. V uvedenom časovom období od 12.02.2009 do 02.12.2013 produkovali nedôvodné, nepreukázané tvrdenia. Za uvedené časové obdobie súd vyhodnotil podaný návrh ako nedôvodný a v uvedenom časovom období z hľadiska výsledku sporu ako neúspech navrhovateľov podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Od 02.12.2013 opierali svoje tvrdenia o rozhodujúce skutkové tvrdenia, že sa svojho práva domáhajú na základe práva prechodu ako vecného bremena. V tejto časti a za uvedené časové obdobie sú tvrdenia dôvodné, súd vyhodnotil úkony za uvedené časové obdobie ako úspech navrhovateľov podľa § 142 ods. 1 O. s. p. V celkovom rozsahu porovnal úspech a neúspech. Konečné rozhodnutie súdu je zdôvodnené pri výroku o náhrade trov konania.

Predmetom sporu nebol návrh navrhovateľov podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorým by navrhovatelia žiadali konštitutívnym rozsudkom zriadiť vecné bremeno, právo prechodu do pivničných priestorov z dôvodu, že odporkyňa má rodinný dom č. XXX postavený v časti na cudzom pozemku navrhovateľov bez právneho dôvodu. Nežiadajú ani odstrániť časť stavby zo svojho pozemku v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia.

Po zmene rozsudobného návrhu od 02.12.2013 tvrdili, že odporkyňa postavila rodinný dom XXX v časti na cudzom pozemku - pozemku navrhovateľov nie bez právneho dôvodu, ale na základe právneho dôvodu. Za právny dôvod považovali rodinnú dohodu medzi rodičmi a deťmi (navrhovateľom a D. Q.

- právnou predchodkyňou odporkyne). K dohode došlo pri výstavbe rodinného domu odporkyne (jej právnej predchodkyne). Dohoda bola v tom zmysle, že odporkyňa (jej právna predchodkyňa) pristaví rodinný dom XXX k rodinnému domu XXX so spoločnou stenou (túto časť dohody súd má preukázanú posunom rodinného domu odporkyne do nehnuteľnosti navrhovateľov a zmenou oproti stavebnému povoleniu, kedy rodinný dom XXX mal byť postavený len na parcele odporkyne a mal mať samostatný vchod do pivníc z interiéru rodinného domu č. XXX). Súčasťou dohody bolo aj to, že bude využívaný spoločný vchod do pivníc pre obidva rodinné domy č. XXX a XXX. Takú dohodu súd mal preukázanú objektívnym dôkazom - zmenou projektovej dokumentácie. Odporkyňa (jej právna predchodkyňa) nepostavila dom v súlade s projektovou dokumentáciou a rozhodnutím o prípustnosti stavby. Podľa projektovej dokumentácie mala naprojektovaný samostatný vchod do svojich pivníc. Samostatný vchod existuje, nevyužíva sa. Samotná odporkyňa pripustila existenciu spoločného vchodu na pojednávaní, keď uviedla, že spoločný vchod existuje od roku 1960 (teda od výstavby rodinného domu XXX) a bol zamurovaný v roku 2009. Rodičia vchod do svojej pivnice v rodinnom dome č. XXX mali totožný so spoločným vchodom. Dcére dovolili pristaviť k už existujúcemu rodinnému domu. Ak by nebola medzi nimi dohoda o spoločnom užívaní tzv. spoločného vchodu do pivníc, rodičia, ani navrhovateľ by neboli súhlasili s tým, aby si právna predchodkyňa odporkyne pristavila suterén svojej budovy na nehnuteľnosť vlastnícky patriacu navrhovateľom a ich právnym predchodcom - rodičom. Dohoda bola teda uzavretá a znamenala, že vstup do pivníc obidvoch rodinných domov bude spoločný, pričom každý z nich má pivnicu umiestnenú vo svojej časti rodinného domu. Svedčí tomu hmotnoprávne užívanie, 2 samostatné vchody zo suterénu - vľavo do rodinného domu XXX a vpravo do rodinného domu navrhovateľov, ktorý je zamurovaný. Tomu zodpovedalo aj hmotnoprávne správanie, spoločné užívanie spoločného vstupu do pivníc nerušené, dobromyseľne po dobu 25 rokov. Súd preto prejudiciálne deklaroval, že navrhovateľom vzniklo právo prechodu, vecné bremeno podľa § 151n ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka. Toto právo prechodu ako vecné bremeno vydržali v nadväznosti na § 134 Občianskeho zákonníka, pretože po dobu 25 rokov boli oprávnenými držiteľmi, dobromyseľnými držiteľmi a držba bola po dobu 25 rokov nerušená.

Z tohto dôvodu súd vyhovel návrhu navrhovateľov a rozhodol, že odporkyňa je povinná umožniť navrhovateľom realizáciu ich práva prechodu ako vecného bremena, teda na svoje náklady je povinná odstrániť dvere a zamurovaný vstup do pivničných priestorov a je povinná umožniť a strpieť prístup navrhovateľov do pivničných priestorov rodinného domu č. XXX cez spoločný vchod nachádzajúci sa v suteréne rodinného domu č. XXX.

Preto súd zaviazal odporkyňu, aby sa zdržala takého konania, ktorým by obmedzovala riadne užívanie vlastníctva navrhovateľov, riadne užívanie ich pivnice v rodinnom dome č. XXX cez spoločný vchod, teda, aby im na svoje náklady tento vstup umožnila, pretože odporkyňa spoločný vchod uzamkla a zamurovala vstup do pivnice navrhovateľov. Je preto spravodlivé, aby tento protiprávny stav odstránila a zdržala sa ďalšieho obmedzovania vlastníckeho práva navrhovateľov.

Vzhľadom k tomu, že v tvrdeniach produkovaných od 12.02.2009 do 02.12.2013 na ochranu vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka boli navrhovatelia neúspešnými účastníkmi konania a v tvrdeniach od 02.12.2013 čo do práva prechodu ako vecného bremena boli úspešnými účastníkmi konania, súd ustálil, že úspech a neúspech je približne rovnaký. Rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že odporkyňa sa odvolala proti nariadenému predbežnému opatreniu, súd ju zaviazal zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 33,- eur podľa položky 1 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov a poznámky 3 k položke 1.

Podľa § 148 ods. 1 O. s. p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Odporkyňa je neúspešnou účastníčkou konania, preto ju súd zaviazal k náhrade trov konania titulom trov preddavkovaných štátom, a to titulom znalečného vo výške 212,48 eur, ktoré bolo priznané a zaplatené znalcovi Ing. Krnáčovi (uznesenie č. konania 4C/22/2009-160 zo dňa 29.03.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.04.2011), náhradu za použitie osobného motorového vozidla vo výške 8,51 eur (č. l. 256 spisu) na ohliadku dňa 05.10.2011 na miesto samé. Bolo použité vozidlo Okresného súdu Čadca ŠPZ CA-616-AN na mieste samom Y. nad Y.. Podľa vyhlášky č. 283/02 Z. z. doplnenej opatrením MPSVR SR 632/08 Z. z. podľa záznamu o premávke vodič vykázal na trase Čadca - Y. nad Y. a späť 30 km x (0,068 spotreba na 1 km x 1,479 cena PHM + 0,183 poplatok za 1 km) =

8,51 eur. Titulom trov preddavkovaných štátom - znalečného Ing. Vladimírovi Kubincovi, ktorému súd priznal uznesením na pojednávaní znalečné vo výške 255,73 eur. Spolu trovy preddavkované štátom predstavujú súčet 212,48 + 8,51 + 255,73 = 476,72 eur. Okrem toho, že odporkyňa bola neúspešná účastníčka konania, v nadväznosti na § 148 ods. 1 O. s. p. súd poukazuje na tú skutočnosť, že neboli u nej podklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. V odvolaní č. I. 116 spisu uviedla: „Ja odporkyňa nie som ochotná ani schopná zaplatiť preddavok na trovy ohliadky a znaleckého dokazovania vo výške 300,- eur. Môj hrubý mesačný príjem predstavuje sumu 330,- eur. Navrhovatelia sú tí, ktorí navrhli uvedené znalecké dokazovanie, a teda by si mali znášať aj jeho trovy.“ Na výzvu súdu na č. I. 120 spisu, aby bol upravený, doplnený návrh na oslobodenie a preukázaný dôkazmi, aby odporkyňa zároveň zdôvodnila, prečo nepožiadala o právne zastúpenie centrum právnej pomoci, ktoré zastupuje nemajetných, ale advokáta, na č. I. 127 uviedla, že odvolanie odporkyne nie je zároveň návrhom na oslobodenie od súdneho poplatku. Tým mal súd ustálené, že na strane odporkyne nie sú dôvody na oslobodenie od súdnych poplatkov. Z rozpočtových prostriedkov Okresného súdu v Čadci bolo ešte zaplatené znalečné Ing. Kubincovi vo výške 35,77 eur a Ing. Krnáčovi vo výške 44,84 eur, spolu vo výške 80,61 eur (č. I. 387). Trovy preddavkované štátom ku dňu rozhodovania podľa § 154 ods. 1 O. s. p. tak predstavujú súčet súm 476,72 eur + 80,61 eur = 551,33 eur. V takej výške súd priznal Slovenskej republike právo na náhradu trov konania preddavkovaných štátom v nadväznosti na § 148 ods. 1 O. s. p.

Odporkyňa v podanom odvolaní napáda rozsudok v celom rozsahu. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Poukazuje na geometrický plán z 20.06.1959 č. 30/59-10-405-920, z ktorého vyplýva, že rodinný dom č. súpisné XXX je v celosti postavený len na parcele č. 538/3, ktorá je v jej vlastníctve. Na základe tohto geometrického plánu si dala vypracovať v roku 2014 nový geometrický plán, ktorý taktiež ako nový dôkaz prikladá v prílohe. Ide o geometrický plán z 30.01.2015 č. 22/2014, ktorý bol katastrálnym úradom overený, schválený a zakreslený, o čom ako dôkaz predkladá kópiu z katastrálnej mapy z 31.03.2015. Poukazuje tiež na návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia zo dňa 15.05.1980 jej otcom M. Q., kde sa uvádza, že stavba rodinného domu č. súpisné XXX bola povolená rozhodnutím ...na parcele č. 538/3, ako aj zápisnicu z 02.06.1980, kde sa uvádza, že stavba bola postavená podľa schváleného projektu. Táto projektová dokumentácia potvrdzuje jej tvrdenie, že rodinný dom č. súpisné XXX bol aj so schodiskom do pivníc, kde osadila dvere, súčasťou rodinného domu č. súpisné XXX, ktorého je výlučnou vlastníčkou v celosti bez tiarch a bremien. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Navrhovatelia v 1/ a v 2/ rade doteraz nepredložili žiaden dôkazový materiál, ktorý by osvedčoval nimi tvrdý skutkový stav. Toto požadoval Krajský súd v Žiline v rozhodnutí o predbežnom oparení, ktoré sa nachádza na č. I. 65. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď uviedol, že rodinný dom č. XXX je postavený nielen na parcele EN 538/3, ale aj na parcele 538/2 v rozsahu 128 m². Toto tvrdenie je účelové, má ju poškodiť. Konanie má tiež inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na žiadnom pojednávaní netvrdila, ako sa to uvádza v rozsudku, že dala niečo zamurovať. Rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukazuje na výpoveď svedkyne D. N., ktorá tvrdila, že nehnuteľnosť rodinný dom č. XXX, ako aj príslušné pozemky dostala od matky v takom stave, ako sú teraz. Jediný zásah do rodinného domu č. XXX urobila odporkyňa tým, že osadila dvere do svojho pivničného priestoru. Nesúhlasí tiež s tvrdeniami okresného súdu týkajúcich sa vlastníckeho práva navrhovateľov, tieto sú nepravdivé a ničím nepodložené. Pokiaľ ide o notársku zápisnicu N 688/1975, kde sa uvádza výmer z roku 1947, ktorý si dala vytiahnuť zo Štátneho archívu Čadca, nikde nie je uvedené číslo parcely, na ktorej sa dom č. XXX staval. Taktiež je lož, že zápis na liste vlastníctva navrhovateľov rodinného domu č. XXX bol uskutočnený na základe geometrického plánu 762-183-75 zo dňa 02.10.1975. Tento spomínaný geometrický plán vôbec neriešil výmery parcely č. 538/2, ale rieši parcelu č. 538/1, ktorá sa delí na parcely 538/1 a 538/6. Tvrdenie Okresného súdu Čadca, že v januári 2009 zamurovala vstup do pivníc navrhovateľov, je klamstvo, čím sa ju okresný súd snaží poškodiť. Navrhovatelia v prvotnom návrhu ani ich právny zástupca ničím v mimosúdnom riešení netvrdili, že v januári 2009 zamurovala vstup do pivníc. Tvrdili, že osadila dvere. Taktiež ani v predbežnom opatrení ani v exekučnom konaní sa neuvádzalo, že zamurovala vstup do pivníc. Toto uvádza ako nový dôkaz. Tiež nesúhlasí s konštatovaním okresného súdu, že spoločný vchod do pivníc bol užívateľmi obidvoch rodinných domov využívaný od dokončenia rodinného domu XXX od roku 1960 až do zamurovania vchodu odporkyňou v januári 2009. Ide o ničím nepodložené tvrdenie. Nakoľko na pojednávaní uviedla, že dvere na vchod dala osadiť v januári 2009, vchod tam existuje od roku 1960 a tým, že vchod využíva len jej rodina, teda rodičia a súrodenci, bol používaný za tým účelom, že dom je podpivničený, takže využívaný k prechodu do jej pivnice.

Aj rozhodnutie ONV Čadca zo dňa 04.05.1985 je priamym dôkazom toho, že jej matka D. Q. ako predchodkyňa využívala sama sporné pivničné priestory a nedovolila svojmu bratovi N. T. vstup do jeho pivničných priestorov, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že N. T. požiadal ONV o zriadenie novej samostatnej prípojky do svojej pivnice rodinného domu č. XXX, ktorú tam má dodnes. Nesúhlasí s použitím výpovede D. Q., jej právnej predchodkyne, ktorú učinila do zápisnice zo dňa 02.06.2015 vo veci 1T 9/2015, pričom poukazuje na jej čestné prehlásenie zo dňa 14.03.2012, kde uviedla, že nehnuteľnosti svojej dcére darovala bez vecných bremien, záložných práv a žiadnych iných tiarch a záväzkov, ako aj na to, že začiatkom roka 2015 sa jej vážne zhoršil zdravotný stav, čo preukazuje lekárske potvrdením. Žiada teda, aby jej výpoveď, ktorú podala v trestnej veci 1T 9/2015, nebola braná do úvahy ako dôkaz. V žiadnej výpovedi nikdy neuviedla, že by niečo zamurovala. Nevie, kde okresný súd dospel k takému záveru. Čo sa týka fyzického bránenia vstupom na jej majetok, tu by uviedla, že nebola nikdy uznaná vinná zo žiadneho trestného činu ani priestupku, práve naopak, N. T. bol 3-krát súdne trestaný a 9-krát uznaný vinným z priestupkového konania. C. T. bola niekoľkokrát uznaná vinná z priestupkového konania, ktorého sa dopustila voči nej a jej právnej predchodkyňi. Odkedy dala osadiť dvere do jej pivničného priestoru, útoky zo strany navrhovateľov sa zmiernili. Pokiaľ ide o katastrálne hranice, nesúhlasí so zavádzajúcim konštatovaním OS Čadca. V znaleckom posudku Ing. Krnáča sa nedočítala, že by jej rodinný dom bol sčasti postavený na parcele č. 538/2. Zo znaleckého posudku Ing. Vladimíra Kubinca vyplýva, že predmetný vchod do pivnice je súčasťou rodinného domu č. XXX. Vstup do pivníc je fyzicky aj stavebne pod domom č. XXX, ktorého je výlučnou vlastníčkou. Vo vzťahu k znalcovi Ing. Kubincovi uvádza, že je to znalec z odboru stavebníctva a môže sa vyjadrovať len k stavebnej stránke, neprináleží mu ani nemá odbornú spôsobilosť vyjadrovať sa k hraniciam pozemku. Potom vyjadrenie tohto znalca, že rodinný dom XXX patrí jej ako odporkyňi, je náležité a patričné. Čo sa však týka znaleckého posudku znalca Ing. Martina Krnáča, jedná sa o vyše 80-ročného znalca, ktorého úsudok zrejme nie je takej úrovni, ako by mal znalec mať, o čom svedčí aj jeho zmätočná výpoveď pred Okresným súdom Čadca, ako aj vymeriavanie nehnuteľností obyčajným pásmom. Domnieva sa, že OS Čadca ju výberom tohto znalca chcel poškodiť. Poukazuje na to, že celý rodinný dom XXX bol postavený podľa projektovej dokumentácie, o čom svedčí aj vydané kolaudačné rozhodnutie. Nakoľko sa jedná o starší rodinný dom, tak jej právna predchodkyňa, ako aj ona sa snažili ho zveľaďovať. Okolo roku 2000 na základe vtedajšieho Obecného úradu v Krásne nad Kysucou vykonali drobnú stavbu, a to prerobenie vonkajšieho vstupného schodišťa do rodinného domu č. XXX. Poukazuje tiež na to, že úlohou znalcov bolo vypracovať spoločne znalecký posudok. Každý znalec vypracoval znalecký posudok samostatne, dokonca vzájomne ani nekorešpondujú a vzájomne si protirečia, s čím sa vôbec okresný súd nezaoberal ako s dôkazom. V samotnom spise sa pod č. I. 158 nachádza sľub znalca pre Ing. Martina Krnáča ako čisté tlačivo. Pod č. I. 159 je sľub Ing. Martina Krnáča podpísaný s dátumom 25.05.2010, teda zhodný s dátumom, kedy bolo vydané uznesenie o dokazovaní znalcami. Nesúhlasí s platením súdneho poplatku za odvolanie proti nariadenému predbežnému opatreniu vo výške 33,- eur, ani s titulom platenia trov preddavkovaných štátom sumou 551,33 eur. Poukazuje na to, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručili navrhovatelia. Okresný súd toto predbežné opatrenie vydal, proti nemu podala odvolanie. Krajský súd v Žiline napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh zamietol z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Krajský súd uviedol, že navrhovatelia neosvedčili svoj nárok vo veci samej. Poukazuje tiež na to, že viac ako mesiac po zrušení predbežného opatrenia obdržala od exekučného úradu upovedomenie o začatí exekúcie a príkaz na začatie exekúcie, pričom bolo aj zriadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosti v prospech navrhovateľov. Má za to, že ju navrhovatelia chceli premyslene pripraviť o všetky jej nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o trovy preddavkované štátom vo výške 551,33 eur, doposiaľ nebol vypracovaný spoločný znalecký posudok tak, ako sa to nariadilo. Taktiež žiada vyplatiť trovy právneho zastupovania pri predbežnom opatrení, v ktorom bola úspešná a pri exekučnom konaní, v ktorom taktiež bola úspešná. Žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v plnom rozsahu ako nedôvodný zrušil a nariadil okresnému súdu uskutočniť nové pojednávanie.

V podaní, ktoré súdu došlo dňa 17.08.2015 (osobne podané), doplnila odporkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu dôvody odvolania. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne a nezákonné. Petit napadnutého rozsudku je nejasný a nezrozumiteľný, a teda je nevykonateľný. Na jednej strane jej bola uložená povinnosť odstránenia dverí a na druhej strane povinnosť zamurovania vstupu do pivničných priestorov. Jedno si teda odporuje druhému. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, keď konštatoval, že hranica medzi spornými parcelami podľa katastra nehnuteľností je správna a závery znalca o nesprávnosti tejto hranice považoval za právnu kvalifikáciu. Tento postup OS Čadca viedol k tomu, že súd nezistil riadne skutkový stav veci. Vychádzal zo skutočnosti, že časť

parcely je vo vlastníctve navrhovateľov, pričom však zo samotného znaleckého posudku Ing. Krnáča vyplýva úplný opak, a to, že hranica medzi spornými parcelami podľa katastra nehnuteľností vyznačená v katastrálnej mape nie je správna. Ak by vyšla najavo skutočnosť, že dom odporkyne je len sčasti postavený na parcele navrhovateľov, t. j. KN 538/2, je toho názoru, že vlastníkom tejto časti parcely sa stala odporkyňa, a to na základe právneho titulu spracovania. Rodinný dom XXX postavili jej právni predchodcovia na základe rozhodnutia bývalého ONV Kysucké Nové Mesto z 22.04.1959. Súhlasom vlastníkov spornej časti pozemku jej právni predchodcovia sa stali vlastníkami tejto časti nehnuteľnosti, a to právnym titulom spracovania podľa ust. § 125 a nasl. Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. OS Čadca sa k tejto skutočnosti nevyjadril. Má za to, že navrhovatelia neboli v žiadnom prípade dobromyseľní a intenzita vyjadrenia nesúhlasu so vstupom a prechodom cez jej vchod bola až taká veľká, že už v roku 1985 sa riešila pred orgánmi štátnej správy. Navyše v roku 1984 nemohli nadobudnúť právo prechodu vydržaním, pretože to mohli nadobudnúť až v roku 1991, kedy určite nebola splnená podmienka dobromyseľnosti. Poukazuje tiež na ust. § 157 ods. 2 O. s. p. OS Čadca nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Dokazovanie vykonal jednostranne, pričom sa odvoláva len na znalecký posudok Ing. Kubinca, ktorý však nie je odborníkom v oblasti geodézie. Súd musí hodnotiť pravdivosť toho-ktorého dôkazu a ak súd nepovažuje výsledok dôkazu za pravdivý, je povinný odlišný záver odôvodniť. V konaní nebol navrhovateľmi produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by jednoznačne potvrdil, že medzi jej právnymi predchodcami a navrhovateľmi bola dohoda o spoločnom využívaní vstupu do pivničných priestorov domu navrhovateľov. Súd ani v napadnutom rozsudku nevychádza zo svedeckých výpovedí svedkov, ktorí boli vypočutí na pojednávaní dňa 07.07.2015, akurát sa odvoláva na výpoveď jej matky v trestnom konaní. Skutočnosť, že matka je už stará, nevládna, že trpí stareckou demenciou, nielen zabúdaním, však už nijakým spôsobom nevyhodnotil, ale prisvojil si právo hodnotiť potvrdenie neurológa. Žiada preto, aby napadnuté rozhodnutie bolo zrušené a vec vrátená OS Čadca na nové konanie.

Voči výroku rozsudku II., ktorým súd žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania, podali odvolanie navrhovateľa 1/, 2/. S týmto výrokom rozsudku nesúhlasia. Poukazujú na čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky. Plný úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Podľa názoru navrhovateľov súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval neštandardným spôsobom, keď skúmal pomer úspechu a neúspechu jednotlivých účastníkov konania vzhľadom na produkované tvrdenia navrhovateľov pred zmenou petitu a po zmene petitu s prihliadnutím k dĺžke súdneho konania. Je pravdou, že od začiatku súdneho konania si svoj nárok uplatňovali z titulu ochrany vlastníctva. V priebehu súdneho konania, po vykonanom dokazovaní najmä znaleckom, vzhľadom na jeho výsledky doplnili skutkové a právne tvrdenia, ako aj podali súdu návrh na pripustenie zmeny rozsudového návrhu. V konečnom dôsledku po zmene rozsudového návrhu súd vyhovel ich žalobe v celom rozsahu. Samotný súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že sú preukázateľne vlastníkami pozemku CKN 538/2, na ktorom sa predmetný prechod nachádza. Touto dokázanou skutočnosťou sa však súd ďalej nezaoberal, a to ani v súvislosti s ochranou vlastníctva, teda, že ako vlastníci tohto pozemku majú právo ho nerušene užívať na prechod do ich pivníc. Podľa ich názoru tak do svojich vlastných pivníc majú právo prechodu, na jednej strane z titulu vecného bremena a na druhej strane z titulu ochrany vlastníctva. Od podania návrhu si teda svoje práva v rámci súdneho konania uplatňujú dôvodne. Jednoznačne od začiatku konania uvádzajú jasné, zrozumiteľné skutkové tvrdenia, ktoré v priebehu konania upresnili a rozšírili. V každom prípade platí zásada „iura novit curia“, kedy súd nie je viazaný právnym hodnotením zo strany účastníkov konania. Majú za to, že v konaní mali plný úspech a žiadajú o priznanie plnej náhrady trov konania. Žiadajú teda, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že navrhovateľom 1/, 2/ voči odporkyni prizná plnú náhradu trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania.

Účastníci sa navzájom k odvolaniam nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaných odvolaní navrhovateľov v 1/ a v 2/ rade a odporkyne v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. vo výroku I., IV. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. a vo výroku II., III. zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež

zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vo veci samej napadla rozsudok odporkyňa, a to v lehote podaním odvolania, ktoré okresnému súdu osobne doručila dňa 07.08.2015. Pokiaľ však ide o doplnenie odvolania, ktoré súdu doručila prostredníctvom svojho právneho zástupcu 17.08.2015, ide o doplnenie dôvodov odvolania podaným po lehote na podanie odvolania, ktorá uplynula dňa 12.08.2015. Odvolací súd viazaný dôvodmi odvolania môže prihliadnuť iba na dôvody odvolania, ktoré boli uplatnené v zákonnej lehote. K dôvodom odvolania, ktoré boli uplatnené v podaní odporkyne, podaného na súd 17.08.2015, preto odvolací súd prihliadnuť nemôže.

Odvolací súd, preskúmajúc postup prvostupňového súdu predchádzajúci vydaniu napadnutého rozhodnutia, nezistil vady konania, na ktoré je povinný prihliadať ex offa a ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Hoci v oneskorenom podaní odporkyne odporkyňa spochybňuje určitosť, zrozumiteľnosť, a teda vykonateľnosť napadnutého rozsudku, ide o vadu konania, ktorú musí odvolací súd skúmať z úradnej povinnosti, a preto napriek oneskorenému podaniu tejto námietky ide o skutočnosť, ktorú odvolací súd musí vždy preskúmať.

Okresný súd však takúto vadu konania nezistil. Napadnutý rozsudok považuje za určitý, zrozumiteľný a vykonateľný.

Navrhovatelia 1/, 2/ sa zmeneným návrhom domáhajú ochrany svojho práva vstupu do pivničných priestorov rodinného domu č. XXX, čomu má zodpovedať povinnosť odporkyne umožniť a strieť tento prístup navrhovateľom 1/, 2/, ako aj odstránením vykonaných zásahov, a to odstránením dverí a uskutočneného zamurovania vstupu do pivničných priestorov. Svoj nárok opreli o 2 právne tituly, a to jednak o vlastnícke právo k pozemku parcele CKN 538/2 v katastrálnom území Y. nad Y., ako aj existenciu vecného bremena práva prechodu cez nehnuteľnosť odporkyne.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že právna kvalifikácia je vecou súdu. Uvedenie právnej kvalifikácie navrhovateľom nie je pre súd záväzná. Predmet konania určuje opísanie rozhodujúcich skutočností účastníkom spolu s petitom žaloby, ktorým vymedzením je súd viazaný v zmysle ust. § 153 ods. 2 O. s. p. a od ktorého sa nemôže odchýliť.

V súlade s uvedeným správne postupoval okresný súd, keď na základe skutkových tvrdení navrhovateľov v žalobe zisteného a preukázaného skutkového stavu a právneho vyhodnotenia vyhodnotil uplatnený nárok ako nárok zodpovedajúci právu vecného bremena. Žaloby oprávnených osôb z vecného bremena môžu byť rôzne. Jednak môže byť uplatnená žaloba na určenie existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ako aj žaloba na plnenie, ktorú v danom prípade zvolili navrhovatelia. Tento nárok býva spravidla vyjadrený povinnosťou odporcu niečo trpieť alebo niečoho sa zdržať, nie je však vylúčená ani odstraňovacia žaloba, keď zásah už bol ukončený, zmenil však pôvodný stav a ten je potrebné obnoviť. Rovnako môže byť uplatnená žaloba na pozitívne plnenie, a to tam, kde je obsahom vecného bremena povinnosť niečo konať (zdroj „Věcná břemena v občanském zákoníku“, J. Spáčil, vydavateľstvo C. H. Beck 2006). V danom prípade je podaná žaloba kombináciou žaloby na trpenie, zdržanie sa niečoho, ako aj odstraňovacej žaloby, čo zodpovedá uplatnenému nároku.

Viacero odvolacích námietok odporkyne smeruje k označeniu nových skutočností a dôkazov, ktoré v prvostupňovom konaní uplatnené neboli. Takýmto dôkazom je geometrický plán, ktorý si odporkyňa mala dať vypracovať v roku 2014, ako aj kópia z katastrálnej mapy zo dňa 31.03.2015, ako aj návrh na vydanie

kolaudačného rozhodnutia zo dňa 15.05.1980. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 205a ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia nie sú splnené podmienky, aby odvolací súd na tieto nové skutočnosti a dôkazy prihliadol.

Pokiaľ odporkyňa namieta, že navrhovatelia 1/, 2/ doteraz nepredložili žiaden dôkaz, ktorý by osvedčoval nimi tvrdý skutkový stav, a teda nepreukázali vlastnícke právo ku vchodu, ktorý žiadajú sprístupniť, teda nepreukázali, že sú naplnené podmienky § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, tento vyjadrený názor korešponduje aj so závermi prvostupňového súdu, ktorý navrhovateľom 1/, 2/ ochranu vlastníckeho práva v zmysle ust. § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka neposkytol.

Na viacerých miestach odvolania odporkyňa spochybňuje priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami parcelami KN 538/2 a 538/3, katastrálne územie Y. nad Y.. Hoci aj priebeh tejto hranice bol predmetom dokazovania, pričom zo znaleckého posudku Ing. Krnáča jednoznačne vyplynulo, že časť domu odporkyne, práve tá časť, kde sa nachádza vstup do pivničných priestorov navrhovateľov, je postavená na pozemku navrhovateľov, toto konštatovanie nie je pre rozhodnutie súdu určujúce.

Predmetom konania totiž nie je právo viazané na pozemkovú nehnuteľnosť, či už parcelu KN 538/2 alebo 538/3, ale právo viažuce sa k rodinným domom č. XXX a XXX, či už ako zaťaženej nehnuteľnosti alebo nehnuteľnosti, v prospech ktorej využívania vecné bremeno slúži.

Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že sporný prechod do pivníc navrhovateľov 1/, 2/ je zastavaný nehnuteľnosťou vo vlastníctve odporkyne, hoci prípadné vlastnícke právo navrhovateľov 1/, 2/ k časti pozemku zastavaného nehnuteľnosťou odporkyne môže mať relevanciu z hľadiska prípadného uplatňovania nárokov v zmysle ust. § 135c Občianskeho zákonníka (stavba zriadená na cudzom pozemku), to nie je predmetom súdnej veci.

Ako odporkyňa, tak aj záver súdu sa zhodujú v tom, že sporný priestor tvorí rodinný dom vo vlastníctve odporkyne. Úlohou súdu bolo posúdiť, či na strane navrhovateľov 1/, 2/ existuje tvrdené právo prechádzať po vymedzenom priestore pivničných priestorov domu odporkyne za účelom vstupu do pivničných priestorov domu č. súpisné XXX.

Navrhovatelia v 1/ a v 2/ rade vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu prechádzať cez nehnuteľnosť odporkyne odvodzujú od dohody spoločných právnych predchodcov rodičov navrhovateľa, ako aj samotných navrhovateľov 1/, 2/ a právnej predchodkyne odporkyne D. Q. (sestry navrhovateľa 1/), ku ktorej došlo okolo rokov 1959 - 1960 v súvislosti s výstavbou rodinného domu právnej predchodkyne odporkyne D. Q., ktorý bol postavený na stene rodinného domu navrhovateľov 1/, 2/ (v tom čase boli vlastníkami tohto rodinného domu spoloční právni predchodcovia navrhovateľov N. T. a Z. T.), na ktorej stene sa nachádzal aj vstup do pivníc rodinného domu č. XXX, o vybudovaní spoločného priechodu do pivníc rodinného domu č. XXX a rodinného domu č. XXX. Ďalej vznik tohto práva odôvodňovali nerušeným užívaním tohto prechodu počnúc od rokov 1960 do roku 2009, kedy odporkyňa mala osadiť dvere na spoločný vstup, ktoré uzamkla a zamurovať im prístup do ich pivničných priestorov zo svojho rodinného domu (ktorý v roku 2008 nadobudla od svojej matky).

Vecné bremená vznikajú na základe rôznych právnych dôvodov upravených v § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vecné bremeno možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním). Ust. § 134 tu platí obdobne. Podmienkami pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú: 1. existencia nehnuteľnosti, ktorá podľa práva môže byť vecným bremenom zaťažená, 2. oprávnená držba práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, 3. uplynutie 10-ročnej vydržacej lehoty. Platná práva úprava držby a vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vychádza z princípu uplatnených v Strednom občianskom zákonníku č. 141/1950 Zb., neskôr i v novele Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. zákonom č. 131/1982 Zb. Od účinnosti Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení pred uvedenou novelou nebolo možné týmto spôsobom právo zodpovedajúce vecnému bremenu nadobudnúť. Takáto možnosť je až na základe novely č. 131/1982 Zb. účinnou od 01.04.1983. Táto novela obsahovala ešte určité obmedzenia, keď nebolo možné vydržať najmä vlastnícke právo k pozemkom a bolo odstránené novelou zákonom č. 509/1991 Zb.

Podľa tvrdenia navrhovateľov k dohode o zriadení vecného bremena malo dôjsť v rokoch 1959 - 1960 medzi právnyimi predchodcami účastníkov N. T. a Z. T., rodičmi navrhovateľov a matky odporkyne a na

druhej strane medzi matkou odporkyne v čase, keď N. T. a Z. T. umožnili právnej predchodkyni odporkyne D. Q. so svojím manželom postaviť si na pôvodne ich nehnuteľnosti a na ich stene rodinného domu vlastný nový rodinný dom. Existenciu tejto dohody potvrdili navrhovatelia 1/, 2/. Okresný súd správne poukázal, že v súlade s týmto ich tvrdením sú viaceré vykonané nepriame dôkazy. Okresný súd mal pre záver o existencii tejto dohody dostatočné skutkové závery tak, ako to vyplýva z odôvodnenia jeho rozsudku, na ktoré odvolací súd poukazuje.

Rovnako z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva výkon tohto práva právnymi predchodcami navrhovateľa, ale aj samotnými navrhovateľmi 1/, 2/ počnúc od roku 1960 až do roku 2009, kedy došlo k zamurovaniu vchodu do pivníc navrhovateľov a osadeniu dverí. Rovnako sa možno stotožniť so skutkovým záverom okresného súdu, že do roku 1985 možno považovať tento výkon práva za nerušený.

Hoci vstup právnych predchodcov navrhovateľa do výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu možno datovať za účinnosti Stredného občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., t. j. z roku 1959, resp. 1960 do skončenia jeho účinnosti, teda do 1. apríla 1964, k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pre neuplynutie dostatočnej (10-ročnej) vydržacej doby nedošlo. Takýto nerušený výkon práva však pokračoval najmenej do roku 1985, pričom práve na základe vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka zákona č. 40/1964 Zb. zákonom č. 131/1982 Zb. účinného od 01.04.1983 k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu mohlo dôjsť. Práve táto novela umožnila v ust. § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka započítať do doby uvedenej v ust. § 135a v znení zákona č. 131/1982 Zb. i dobu, po ktorú občan alebo jeho právny predchodca vec mal v nepretržitej držbe alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu pred 1. aprílom 1983. Táto doba však neskončí skôr, než uplynutím jedného roku od tohto dňa. Právni predchodcovia navrhovateľov 1/, 2/, ako aj navrhovatelia 1/, 2/ nerušene vykonávali právo zodpovedajúce vecnému bremenu - vstupu do pivníc v rodinnom dome č. XXX cez nehnuteľnosť právnej predchodkyne odporkyne nepretržite od roku 1959, resp. 1960 do 1. apríla 1983, ako aj následne nerušene minimálne do roku 1985. Čiže dňom 1. apríla 1984 im uplynula nevyhnutná vydržacia doba a vzniklo im právo zodpovedajúce vecnému bremenu prechodu cez nehnuteľnosť vo vlastníctve odporkyne (v tom čase právnej predchodkyne odporkyne) domu č. súpísne XXX do pivničných priestorov domu č. XXX za účelom využitia tejto nehnuteľnosti rodinného domu č. XXX.

Odvolacia námietka, ktorou odporkyňa spochybňuje dobromyseľnosť navrhovateľov v 1/ a v 2/ rade vo vzťahu k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, bola podaná po uplynutí odvolacej lehoty, a preto sa odvolací súd touto zaoberať nemôže.

Záver okresného súdu, že navrhovateľom 1/, 2/ patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu, spočívajúce v práve prechodu cez dom odporkyne pre vstup do pivničných priestorov domu č. XXX, je tak vecne správny.

K odvolacím námietkam odporkyne, ktorými sa snaží spochybníť skutkové závery okresného súdu o zamurovaní vstupu do pivničných priestorov domu č. XXX z domu odporkyne, odvolací súd udáva, že táto skutočnosť vyplýva z viacerých vykonaných dôkazov, jednak zo znaleckého posudku znalca Ing. Kubinca, ako aj z výsluchov viacerých vypočutých svedkov.

Za dôvodnú považuje odvolací súd námietku odporkyne, že pokiaľ súd vychádzal zo svedeckej výpovede jej matky D.V., učinenej v trestnej veci 1T/9/2015, je v rozpore so zásadou bezprostrednosti a priamosti súdneho konania, aby táto výpoveď bola použitá ako svedecká výpoveď v súdnej veci. Aj bez ohľadu na túto svedeckú výpoveď však relevantné závery týkajúce sa existencie dohody o zriadení vecného bremena, ako aj nepretržitej doby nerušeného výkonu práva minimálne do roku 1985 majú oporu v iných vykonaných dôkazoch.

Odporkyňa opakovane spochybňuje dôveryhodnosť znalcov, ako aj nimi podaných znaleckých posudkov s odvolaním sa na nariadenie znaleckého dokazovania prvostupňovým súdom, ktorý uložil znalcom vypracovať spoločný znalecký posudok. Hoci možno dať za pravdu odporkyni, že Okresný súd Čadca svojím uznesením č. k. 4C/22/2009-113 zo dňa 25.05.2010 uložil znalcom z odboru stavebníctvo Ing. Vladimírovi Kubincovi a z odboru geodézia a kartografia Ing. Martinovi Krnáčovi vypracovať spoločný znalecký posudok, na správnosti ich odborných záveroch nič nemení skutočnosť, že podali každý samostatný znalecký posudok, keďže ide o znalcov z rozdielnych odborov a aj podaním týchto

samostatných posudkov naplnili zodpovedanie odborných otázok, ktoré im boli zadané ako znalecká úloha. Pokiaľ sa jedná o osobu znalca Ing. Martina Krnáča, tento bol ustanovený ako znalec „ad hoc“, preto došlo aj k podpísaniu písomného sľubu. Pokiaľ ide o osobu Ing. Martina Krnáča, ide o osobu odvolaciemu súdu známu pre jeho dlhoročnú znaleckú činnosť, jeho známy odborný kredit, dlhoročné znalecké skúsenosti a nedostatok znalcov v danom obore (v čase jeho ustanovenia) bol dôvodom, pre ktorý okresný súd pristúpil k ustanoveniu znalca nezapísaného v zozname znalcov, ktoré riešenie odvolací súd považuje za správne. Ním podaný znalecký posudok považuje odvolací súd za odborne erudovaný, majúci podklad v obsahu spisu a pripojených listinných dôkazoch. Jeho odborné závery sú pre súd určité, zrozumiteľné a vzhľadom aj na obsah vykonaného dokazovania niet dôvodu o nich pochybovať. Odporkyňa svojimi námietkami počas konania nijakým spôsobom správnosť týchto záverov relevantným spôsobom nespochybnila.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdil.

Okresný súd v rozsudku uložil odporkyni aj povinnosť majúcu povahu uznesenia zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie voči nariadenému predbežnému opatreniu vo výške 33,- eur. Toto rozhodnutie odporkyňa napadla odvolaním.

Napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, preto odvolací súd pristúpil k jeho zrušeniu v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. Odporkyňa podala odvolanie proti nariadenému predbežnému opatreniu dňa 17.03.2009 na Okresnom súde Čadca. Podaním tohto odvolania jej vznikla poplatková povinnosť v zmysle ust. § 5 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb..

V zmysle § 13a ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., poplatok alebo doplatok poplatku nemožno vyrubiť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným.

Súdny poplatok za podané odvolanie sa stal splatný podaním odvolania, t. j. dňa 17.03.2009. Trojročná lehota od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným, uplynula 31. decembra 2012. V čase vyrubenia súdneho poplatku prvostupňovým súdom, t. j. dňa 07.07.2015 neboli splnené zákonné podmienky na vyrubenie súdneho poplatku. Odvolací súd preto napadnutý výrok rozsudku III. o povinnosti odporkyne zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Čadca titulom súdneho poplatku za odvolanie proti nariadenému predbežnému opatreniu sumu 33,- eur zrušil.

Odvolací súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku aj v časti výroku II., ktorým žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

Základným kritériom pre určenie, ktorý účastník má právo na náhradu trov konania, je pravidlo úspechu v konaní. V danom prípade možno konštatovať, že úspešnými účastníkmi konania boli navrhovatelia v 1/ a 2/ rade, keď ich návrhu vo veci samej súd v plnom rozsahu vyhovel. Patrí im preto právo na náhradu trov konania proti neúspešnej odporkyni. Toto právo môže byť obmedzené len aplikáciou ust. § 150 ods. 1 O. s. p., keď v zmysle citovaného ustanovenia súd účastníkovi, ktorému vzniklo právo na náhradu trov konania, nemusí priznať toto právo úplne alebo sčasti, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. K aplikácii tohto ustanovenia zo strany prvostupňového súdu však nedošlo.

Okresný súd však vysvetlil dôvody, pre ktoré navrhovateľom 1/, 2/ právo na náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd sa však s týmito dôvodmi nestotožňuje. Navrhovatelia 1/, 2/ síce v priebehu konania menili návrh na začatie konania, čo do vymedzenia rozhodných skutočností, ako aj petitu návrhu, v konaní však boli úspešní. Okolnosti, ktoré okresný súd viedli k nepriznaniu náhrady trov konania navrhovateľom, súvisia však s účelnosťou vynaložených trov konania. Aj účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, totiž patrí iba náhrada účelne vynaložených trov konania. Tu je ale potrebné, aby okresný súd potom rozlíšil, ktoré úkony právnej služby boli vykonané neúčelne a za tieto navrhovateľom 1/, 2/ náhradu trov konania nepriznal, nemôže to byť však dôvodom na nepriznanie trov konania úspešným účastníkom vôbec. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku II. o trovách konania účastníkov zrušil, pričom povinnosťou okresného súdu bude opätovne o náhrade trov konania navrhovateľov v 1/ a v 2/ rade rozhodnúť, špecifikujúc účelne vynaložené trovy konania.

Vecnú správnosť vykazuje aj výrok IV. napadnutého rozsudku, keď prvostupňový súd uložil neúspešnej odporkyni zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Čadca titulom trov preddavkovaných

štátom sumu 551,33 eur. Odporkyňa bola neúspešnou účastníčkou konania, preto jej v zmysle ust. § 148 ods. 1 O. s. p., ktorý okresný súd správne aplikoval, uložil štátu podľa výsledku konania nahradiť trovy, ktoré platil. Je nepochybné z obsahu spisu, že trovy konania, ktoré má odporkyňa uhradiť, uhradil v priebehu konania štát prostredníctvom Okresného súdu Čadca ako znalečné ustanoveným znalcom na základe podaných znaleckých posudkov. Časť týchto trov vznikla za použitie osobného motorového vozidla Okresného súdu Čadca, čo tiež vyplýva z obsahu spisu. Odvolacie námietky odporkyne, keď spochybňuje správnosť postupu znalcov pri vypracovaní znaleckých posudkov, už v tomto štádiu konania nemajú relevanciu. O výške znalečného bolo právoplatne rozhodnuté v priebehu konania. Okresný súd bol povinný z týchto právoplatných uznesení, na základe ktorých štát plniť, vychádzať.

Z dôvodu zrušenia rozsudku okresného súdu v časti náhrady trov prvostupňového konania bude povinnosťou okresného súdu rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.